

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 1016200737
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016200737.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Chiesi Pharmaceuticals GmbH, so sídlom Gonzagagasse 16/16, 1010 Viedeň, Rakúsko, zast. h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Mäsiarska 6, 040 01 Košice, IČO: 44 323 760 proti žalovanému: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, so sídlom Limbová 2, 837 52 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júna 2016 č. k. 5S 87/2016-62 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júna 2016 č. k. 5S 87/2016-62 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie vo veci preskúmania rozhodnutia ministra zdravotníctva Slovenskej republiky č. S00755-OP-2016 z 16.02.2016, ktorým nevyhovел odvolaniu (rozkladu) účastníka správneho konania Chiesi Pharmaceuticals GmbH, so sídlom Gonzagagasse 16/16, 1010 Viedeň a potvrdil rozhodnutie žalovaného č. Z53377-2015-OKCLP z 10.12.2015 o uložení pokuty vo výške 10.000 € za správny delikt podľa ustanovenia § 97 ods. 1 písm. a) zákona č. 363/2011 Z.z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu, že žaloba bola podaná neoprávnenou osobou. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd mal za to, že žalobu podala spoločnosť Chiesi Slovakia s. r. o., so sídlom Šulekova 14, 811 06 Bratislava, IČO: 35 871 105, zastúpená spoločnosťou h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Mäsiarska 6, 040 01 Košice, IČO: 44 323 760 (podľa priloženého plnomocenstva z 24.04.2016), a to ako splnomocnený zástupca spoločnosti Chiesi Pharmaceuticals GmbH (podľa predloženého plnomocenstva z 21.04.2016).

Z priložených listinných dokladov podľa krajského súdu vyplynulo, že h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. nezastupuje v predmetnom konaní účastníka správneho konania, ktorým je Chiesi Pharmaceuticals GmbH.

3. Krajský súd poukázal na znenie ustanovenia § 250 ods. 2 O.s.p. a judikát R 21/1997, v zmysle ktorých aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby je výlučne účastník správneho konania, ak zároveň tvrdí, že bol rozhodnutím a postupom ukrátený na svojich právach a ak žalobu nepodá takáto osoba, je to dôvodom na zastavenie konania.

4. Krajský súd dospel k záveru, že účastníkom správneho konania vo veci uloženia pokuty bola len spoločnosť je Chiesi Pharmaceuticals GmbH a nie Chiesi Slovakia s. r. o., a preto nedisponuje aktívnou legitimáciou na podanie žaloby podľa § 250 ods. 1 a 2 O.s.p.. Tento subjekt nie je ani spôsobilým procesným zástupcom podľa § 26 O.s.p. Vzhľadom k tomu, krajský súd konanie zastavil.

II.

5. Vo včas podanom odvolaní z 19.07.2016 žalobca napadol uznesenie krajského súdu v celom rozsahu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia (§205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) ako aj z dôvodu, že sa mu postupom krajského súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

6. Žalobca v odvolaní konštatoval, že krajský súd nesprávne právne posúdil žalobný návrh a nevychádzal zo skutočného obsahu spisového materiálu. Z podanej žaloby jednoznačne vyplýva označenie žalobcu, ktorým je rakúska obchodná spoločnosť Chiesi Pharmaceuticals GmbH. Krajský súd v rozpore s explicitným znením žaloby za nespôsobilého žalobcu označil slovenskú obchodnú spoločnosť Chiesi Slovakia s. r. o. Zo žaloby rovnako vyplýva, že h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. je právnym zástupcom žalobcu. Uvedené skutočnosti boli špecifikované v žalobnom návrhu a tiež v priložených plnomocenstvách.

Žalobca má za to, že povinné zastúpenie advokátom nevyklučuje, aby žalobca poveril zabezpečením svojho právneho zastupovania a právnych služieb s tým spojených inú osobu. Za účelom vylúčenia akýchkoľvek pochybností o existencii právneho zastúpenia žalobcu advokátom, bolo doložené plnomocenstvo spoločnosti Chiesi Pharmaceuticals GmbH pre h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., v ktorom žalobca deklaruje, že bola táto spoločnosť oprávnená na podanie žaloby v mene žalobcu.

7. Žalobca ďalej poukázal na nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorý konanie v rozpore s právnou úpravou zastavil. Keďže z obsahu žalobného návrhu jednoznačne vyplýva označenie žalobcu, ktorým je rakúska obchodná spoločnosť ako aj označenie splnomocnenej advokátskej kancelárie, krajský súd bol povinný skúmať splnenie podmienok konania a zaoberať sa možnosťou ich odstránenia.

Krajský súd bol povinný zohľadniť skutočný obsah žaloby a prípadné námietky k spôsobu ustanovenia zastúpenia advokátskou kanceláriou bol v zmysle § 104 O.s.p. povinný vysporiadať vhodnými opatreniami. Takýmto opatrením by v prípade pochybností súdu o existencii zákonom predvídaného zastúpenia bola výzva na doplnenie plnomocenstva.

Žalobca poukázal na rozhodovacia činnosť súdov (konkrétne uznesenie Nejvyššího soudu České republiky z 29.08.2002, sp. zn. 29 Odo 733/2001), ktorá pojednáva o spôsobe odstránenia nedostatku dôkazu zastúpenia, ktorým je spravídla výzva. Absencia výzvy súdu na odstránenie nedostatku plnomocenstva znamená odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 249/2004).

8. Záverom žalobca navrhol, aby bol rozsudok krajského súdu zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

III.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

11. Krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z dôvodu, že žaloba nebola podaná oprávnenou osobou. Krajský súd nemal za preukázané, že žalobu podal účastník správneho konania, ktorý bol rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu ukrátený na svojich právach.

12. Je nesporné, že rozhodnutie, ktoré je predmetom súdneho prieskumu sa týkalo spoločnosti Chiesi Pharmaceuticals GmbH, ktorej bola uložená pokuta za spáchanie správneho deliktu ako aj skutočnosť, že žaloba bola podpísaná zástupcom: h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. Podľa krajského súdu však z obsahu žaloby vyplynulo, že žalobcom je slovenská spoločnosť Chiesi Slovakia s. r. o., za ktorú podala v zmysle plnomocenstva žalobu h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., a teda žalobu podala neoprávnená osoba.

13. Odvolací súd sa však s týmto záverom krajského súdu nestotožnil. Z obsahu žaloby je podľa názoru odvolacieho súdu nepochybné, že v žalobe bol ako žalobca jednoznačne identifikovaný subjekt: Chiesi Pharmaceuticals GmbH, ktorý bol účastníkom správneho konania, a to bez ohľadu na to, že bol ako jeho zástupca označený subjekt: Chiesi Slovakia s. r. o. K žalobe bolo zároveň doložené plnomocenstvo, ktorým žalobca ako zahraničná osoba splnomocnil na zastupovanie slovenskú spoločnosť Chiesi Slovakia s. r. o. a plnomocenstvo, ktorým slovenská spoločnosť (výslovne ako zástupca žalobcu) splnomocňuje na zastupovanie advokátsku kanceláriu.

14. Odvolací súd preto musí označiť za dôvodnú námietku žalobcu, že procesný postup krajského súdu, ktorý konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil nebol správny.

15. K preukázaniu právneho zastupovania žalobcu v konaní odvolací súd dodáva, že pokiaľ mal krajský súd za to, že nebolo v konaní predloženými plnomocenstvami dostatočne preukázané, že h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., ktorá podala a podpísala žalobu nezastupuje spoločnosť Chiesi Pharmaceuticals GmbH ako žalobcu, mal sa pokúsiť tento nedostatok podmienky konania odstrániť. Až v prípade, ak by nedošlo, napriek vykonaným opatreniam k odstráneniu tohto nedostatku, by bolo možné pristúpiť k zastaveniu konania.

16. V tejto súvislosti si odvolací súd dovoľuje poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 16/2009 zo dňa 20. januára 2010, v zmysle ktorého:

„V prípade, ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby bolo preukázané jeho oprávnenie na zastupovanie spôsobom uvedeným v § 28 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ide o nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Súd je povinný skúmať splnenie tejto procesnej podmienky v každom štádiu konania, t.j. aj v odvolacom konaní a ak nie je splnená, musí vyzvať účastníka na jej odstránenie. Uvedená zásada platí aj v prípade, ak odvolací súd plnomocenstvo, založené v spise pred podaním odvolania, nepovažuje za postačujúce na preukázanie zastupovania účastníka v konaní. Procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku je zastavenie konania.“

Aj napriek tomu, že v tomto rozhodnutí išlo o zastúpenie účastníka v odvolacom konaní, považuje odvolací súd za nepochybné, že nepreukázanie právneho zastúpenia aj v správnom súdnictve je nedostatkom odstrániteľným.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

17. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

18. Po preskúmaní obsahu spisu a rozhodnutia krajského súdu musí odvolací súd konštatovať, že odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa zastavenie konania sú dôvodné. Žaloba bola podaná oprávnenou osobou - účastníkom správneho konania, ktorí tvrdí, že bol rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu ukrátený na svojich právach a nepreukázanie právneho zastúpenia resp. nedostatočné preukázanie právneho zastúpenia v konaní nie je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá vedie bez ďalšieho k zastaveniu konania. Krajský súd preto pochybil, ak konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

19. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa zastavil konanie, i keď pre to neboli dané procesné predpoklady, môže napadnuté uznesenie iba zrušiť; pokiaľ takto nepostupuje a pristúpi k vecnému posúdeniu opodstatnenosti žalobou uplatneného nároku, odníma účastníkovi možnosť pred súdom konať (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.04.2014 sp. zn. 6 Cdo 356/2012, publikované v Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov SR 1/2015).

20. Základom odvolacieho konania je teda preskúmanie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Pokiaľ má odvolací súd ako prieskumná inštancia za to, že zastavenie konania nebolo prvostupňovým súdom namieste, môže napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa len zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, inak by sa zmenil z prieskumnej inštancie na prvostupňovú inštanciu, čím by porušil zásadu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania a odňal by žalobcovi možnosť konať pred súdom v ďalšom stupni (na základe riadneho opravného prostriedku).

21. Vo svetle uvedeného odvolací súd ustálil, že krajský súd nepostupoval správne, ak zastavil konanie, čím účastníkovi odňal možnosť konať pred súdom, a preto je nutné rozhodnutie krajského súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

22. Odvolací súd má za to, že iný postup by vzhľadom na okolnosti prípadu bol v rozpore so zásadou denegatio justitiae - odopretie spravodlivého súdu, čo by znamenalo porušenie základného práva žalobcu na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Zároveň je nutné konštatovať, že predmetná pochybnosť v zastupovaní žalobcu Chiesi

Pharmaceuticals GmbH spoločnosťou h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. bola definitívne odstránená predloženým plnomocenstvom, a preto bude v ďalšom konaní úlohu krajského súdu konať vo veci so žalobcom a jeho zástupcom, vec prejednať a následne rozhodnúť.

24. V novom rozhodnutí krajský súd zároveň rozhodne o náhrade trov celého konania (§224 ods. 3 O.s.p.).

25. S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.